

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 19995
Tarih : 11.04.2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 11/04/2022 16:48
Sayı: E-120.10-0998920

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çocuk yoksulluğunun önüne geçilebilmesi, çocukların yoksulluk ve sosyal dışlanmaya karşı korunma hakkının sağlanması ve sağlıklı bir yaşam için yeterli olanağı bulunmayan çocuklar adına etkin politikaların hayata geçirilmesi için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Hüseyin KAÇMAZ
Şırnak Milletvekili

GEREKÇE

Nüfusun %27,2'sini çocukların oluşturduğu Türkiye'de çocuk yoksulluğu son dönmelerde oldukça fazla bir artış göstermektedir. AKP-MHP iktidar bloğunun savaş politikalarındaki ısrarı ile derinleşen ekonomik krizden en çok çocuklar etkilenmektedir. Bugün Türkiye'de milyonlarca çocuk beslenme, ısınma ve giyim gibi temel ihtiyaçlarını karşılayamamaktadır. Çocuk yoksulluğu; çocuk işçiliği, çocuk evlilikleri gibi ağır toplumsal krizleri de derinleştirmektedir.

Türk Aile Hekimleri Dergisi'nde yayımlanan çalışmaya göre, her dört çocukta birinin kilosunun çok düşük olduğu, çocuklarda büyüme ve gelişme sorunları yaşandığı tespit edilmiştir. Bu çalışmada ayrıca çocuklarda kalp hastalığı potansiyelinin yüksek olduğu, kız çocuklarının yüzde 85'inin, erkek çocuklarının ise yüzde 68'inin kansızlıkla mücadele ettiği saptanmıştır. Bu oranın Avrupa'da yalnızca yüzde 18 olduğu belirtilmektedir. Derin Yoksulluk Ağı platformunun hazırladığı "Türkiye'de Çocuk Yoksulluğu" raporuna göre ailelerin %41'i herhangi bir sağlık güvencesi olmadığı, %34'ü ise sağlık güvencesi ilaçlarını karşılamadığı için yeterli ilaca ulaşamamaktadırlar. Ayrıca görüşülen kişilerin %18,6'sı sağlık hizmetleri hakkında yeterli bilgiye ulaşamadığı için, %7,2'si sağlık sistemi içinde ayrımcılığa maruz kaldığı için, %25,8'i ise sosyal güvencesi olmadığı için sağlık hizmetlerine erişemediklerini belirtmişlerdir.

TÜİK tarafından 2019 yılında gerçekleştirilen "Çocuk İşgücü Araştırması"na göre, 5-17 yaş arasındaki çocukların istihdam oranının %4,4 olduğu belirtilmiştir. Bu grubun içindeki çocukların %4,4'ünü 5-11 yaş arasındaki çocuklar, %15,6'sını 12-14 yaş arasındaki çocuklar, %79,7'sini 15-17 yaş arasındaki çocuklar oluşturmaktadır. Veriler çalışan çocukların %34,3'ünün eğitime devam etmediğini göstermektedir. Çocukların %30,1'i tarım sektöründe, %23,7'si sanayi sektöründe, %45,5'i hizmet sektöründe çalışmaktadır. Derin yoksulluk koşulları altında yaşayan ailelerde çocuklar; kağıt, hurda toplayıcılığı, seyyar satıcılık ve tekstil işçiliği gibi ağır iş koşulları ve uzun çalışma saatlerine sahip alanlarda çalışmaktadırlar.

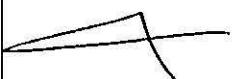
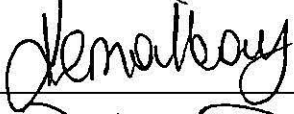
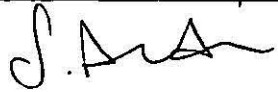
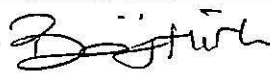
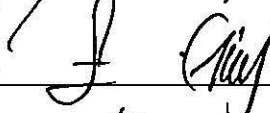
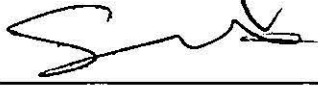
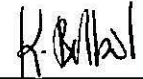
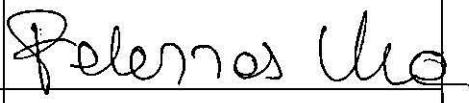
Derin Yoksulluk ve Haklara Erişim Araştırmasının verilerine göre, çocukların %60'ının uzaktan eğitime katılabilecek teknolojik cihaza erişimi olmaması, %54'ünün internete erişimi olmaması, %45'inin takip eden bir yetişkinin olmaması, %39'unun uzaktan eğitime erişim konusunda yeterli bilgiye sahip olmaması ve %7'sinin çalışmak zorunda olması sebepleriyle uzaktan eğitime katılamadıkları saptanmıştır.

Son yıllarda döviz kurlarında yaşanan dalgalanma ve pandemi süreci ile birlikte yoksulluk koşulları altında yaşayan aileler ve çocukları temel ihtiyaçlarına erişememekte, buna bağlı olarak özellikle bebek mamaları ve bebek bezleri fiyatlarında yaşanan ciddi artışlar yurttaşların ekonomik olarak zorlanmalarına neden olmaktadır. Aileler 0-3 yaş çocuklarını hazır çorba, şekerli su, pirinç lapası gibi besin değeri bu yaş grubu için yeterli olmayan besinlerle beslemek zorunda kalmaktadır. Derin Yoksulluk Ağı'nın "Türkiye'de Çocuk Yoksulluğu" raporuna göre, derin yoksulluk yaşayan ailelerin yüzde 74'ü bebek maması almakta zorlanmakta, ailelerin yüzde 21'i ise mamaya ya da beze hiçbir şekilde erişememektedirler. Yine hanelerin

%38,7'sinde neredeyse her gün öğün atlandığı tespit edilmiştir. Yoksulluk koşulları altında yaşayan çocukların yaşama, gelişme, korunma ve katılım haklarına erişimlerinin risk altında olduğunu vurgulayan uzmanlar, beyin gelişimi için 0-3 yaş arası beslenmenin hayati önem taşıdığını ve yeterli beslenemeyen çocuklarda bu durumun telafisi mümkün olmayan zararlar oluşturacağını belirtmektedirler.

Tüm bu bilgiler ışığında çocuk yoksulluğunun önüne geçilebilmesi ve çocukların üstün yararı gözetilerek temel yaşam haklarının sağlanması için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılması elzemdir.

2	ZÜLEYHA GÜLÜM	İSTANBUL	
3	MUSA PİROĞLU	İSTANBUL	
4	SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ	İZMİR	
5	DERSİM DAĞ	DİYARBAKIR	
6	MURAT SARISAÇ	VAN	
7	SAİT DEDE	HAKKARİ	
8	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	
9	HİŞYAR ÖZSOY	DİYARBAKIR	
10	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	
11	OYA ERSOY	İSTANBUL	
12	ŞEVİN COŞKUN	MUŞ	
13	PERO DUNDAR	MARDİN	
14	DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR	AĞRI	
15	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	
16	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	
17	FELEKNAS UCA	BATMAN	
18	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	
19	NUSRETTİN MAÇİN	ŞANLIURFA	
20	İMAM TAŞÇIER	DİYARBAKIR	